

Republike Ülikooli ülikooliõpilaste ja õpere ühingu

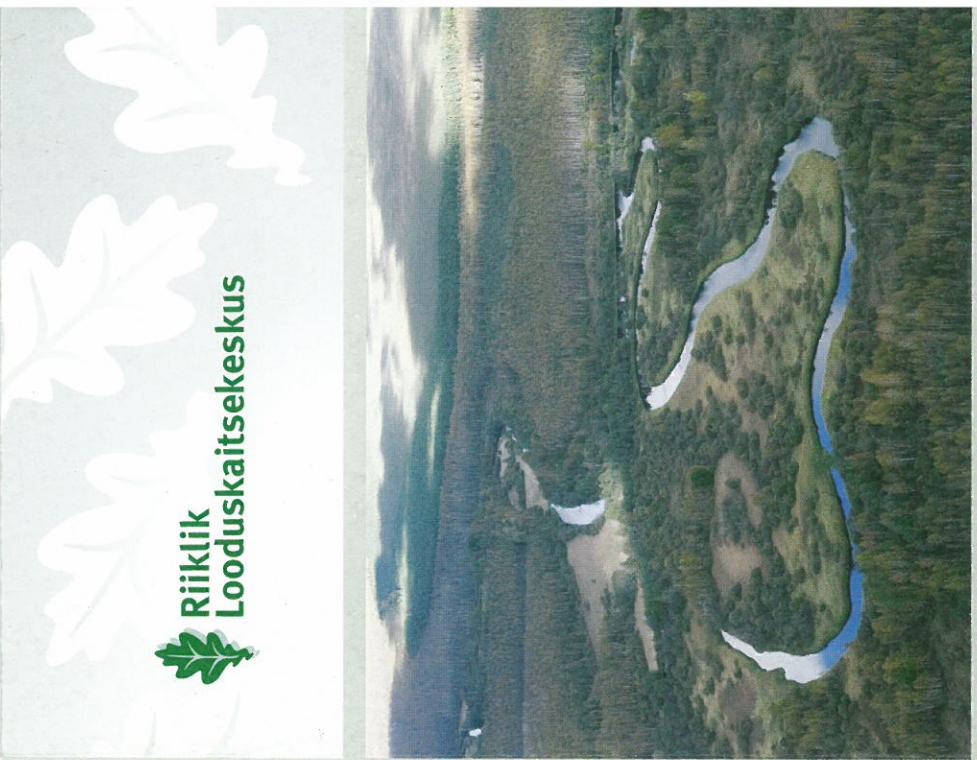
Kevadine ülikooliõpilaste ja õpere õpades

SA MTK
2006
Kuindus Aini Tavita Ärge muutu
Voldiku eesk: Rünn Vaare
Foto: Arne Adre
Tel: 7722347
48401 Jõgevamaa
Lõveküla, Jõgeva vald
Lõveküla - Täru regioon
Riilik Looduskaitsekeskus

Kuuluskaitseala:
Rünn Vaare

Looduskaitseala

ALAM-PEDJA

Looduskaitsekeskus

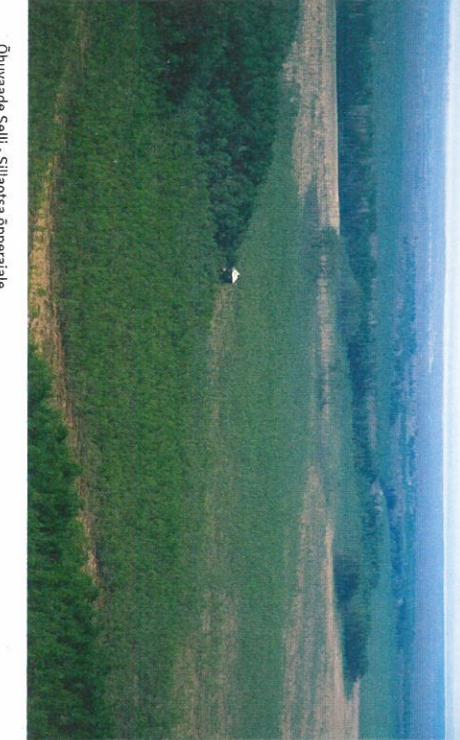

Selli - Sillaotsa õpperada

Laeva-Palupõhja teelt, Sellili algav matkarada teeb Laeva soos kaare ja jõob taas kruusateele Sillaotsal. Rada läbides saab näha tüüpilist siidesood, soosaari, rabananda ja nende elustikku. Esialgus kulgeb rada mööda Selli-Reheääre taliteed läbi palunmänniku, kus kõrgete mändide all kasvavad mustikad ja pohlad. Puudeladhus võib kuulda sädistamas tihaseid ja lelelindude laul.

Suretükki kunagist talukohta märkivate põlispuuude vahelt pöörduub jalgada taliteest vasemale, kõrgepalu suunas. Läbi männiku jõame siit sooserva, mida kutsutakse Suuretükki rannaks. Siia ehitatud vaatetornist avaneb hea vaade Laeva soole. Tornis on mälestustekst Alam-Pedja looduskaitseala rajajale ja heale hoidjale Einar Tammarile (1960 - 2004).

Edasi jõuame vesisele siirdesoole, kus jalavaeva kergendab laudtee. Kogu soopinda katavad siin erinevat tooni turbasamblad. Küüvitaa, kukemaria ja kanarhiku puitunud vartee vahel roomavad samblamääristel jõhvivärid. Kõikjal on märgata tupp-vilipea mättaid. Seal, kus vesi soos liigub, kasvab piliroog või ubaleht. Lagedal kasvab üksikuid kiduraid kaski ja mände. Sinsed 2-3 meetri kõrgused rabamänid võivad olla rohkem kui saja aastased.

Öhuvaade Selli - Sillaotsa õpperajale

Maatskingul katkeb laudtee viivuks. Kevadel kostab siia tetteede kudrutamine ja sookurgede trompetühüd, siin asub kaljukotka vahipuu ning see soosaar jäib ka hundi liikumisrajale.

Väikese sooriba ületamisel jõuame suuremale rabamännikuuga soosaarele, mida nimetatakse Kõrgepaluks. Mändide all looklev hakkepuudurud on tehtud loomaraajale. Sellel ratalõigul armastavad peesitada rästikud ning sookailu puuhmaste vahelt läheb mõnikord rabinaga lendlu metsis.

Kõrgepalult taasalgav laudtee läbib siidesoo ning jõob soosarte ribani, mida kutsutakse Jõhvi saarikuteks. Liivasel pinnal kasvavad siin siniplakid ja pohlad, rajaeärne mändidealune on täps podrasambliku valgeid „vahutupse“. Laudteering lõpeb endisel Sillaotsa talu maadel, siin jõuame tagasi Laeva-Palupõhja kruusateele.

Kirna matkarada

Raja algusesse saab Tallinn-Tartu maanteelt Puurmani teeristist Jürjiküla poole pöörates. Umbes 5 km pääst tähistab matkaraja algus infotahvel tee ääres.

Matkarada lõökib Pedja jõe kallastel, läbides jõeluhasid, lammimetsi ja puisnõite. Kevadine suurvese üljutab luhad laialt üle mitmeks kuusiks, sügiselgi katavad tulvavede raja. Mõnel aastal on üleujutusi korduvalt.

Lagedatel luhaniititudel leimeame kevadel külterkupuväjä, siin elavad rukkitärgud, rohuned ja kommakotkad. Mitmel pool jõe kallastel märkame kobraste tegutsemisjälgi.

Jõgi on matkaraja lälistel loogeterohke ja aeglase vooluga,

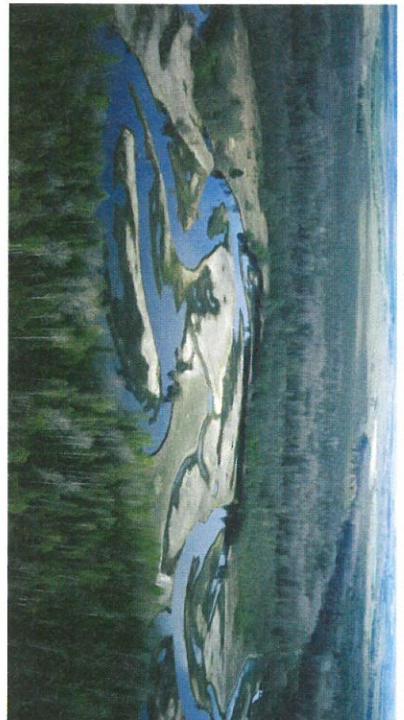
Kahisevates roostikes pesitsevad rooliniund ja rootsitsitsitajad.

Mahlakte piliroorisoomidega

maiustavad metssead. Paiguti on näha kunagistis jõesänge- vanajõgesid. Need pakuvad kudemispaika paljuudele kaladele ning vee alanedes võib seal kohata lammimetsas pesitsevat must-toonekurge totitu hankimas.

Pedja kaldal leidub rohkesti tulvaveest üleujutatavaid lammimetsi. Silmatorkavaimad neist on lammihavikud, mis esineb harva nii Eestis kui ka meie naabermaades. Saar, pärn, künnipuu, jalakas ja tamn. Sageli väändub siin püütüvde ümber humal, metsa all on tavatized seatapp, püsik-seliarohi, ja naat.

Pedja jõe äärsed lammimetsad on teadaolevalt Eesti kõige rahnirikkamad paigad. Kohati kulgeb rada läbi tihedate põõsastike, kus valitsevad lodjapuu, türp, paakkpuu ja eri liiki pajud. Raja kaugemas punktis aitab jõe ületada siina 1975. aastal ehitatud rippsild. Matkarada läbib puisnisti, kus kevaduse veel saab naudida ötekrevust. Jõe paternkalda kasvab raja ääres iidseid tammepuid. Üht neist – kanherharulist põlispuud kutsutakse Musutammeks. Kunagise metsavahitulu maadele on ehitatud Altmetsa vanitor, kust saab heita pilgu luhaniidul loolevale Pedja jõele. Vaatetorni alumisiel korrustel on välja pandud joonistused Pedja jõe ümbruse loomadest ja taimedest.

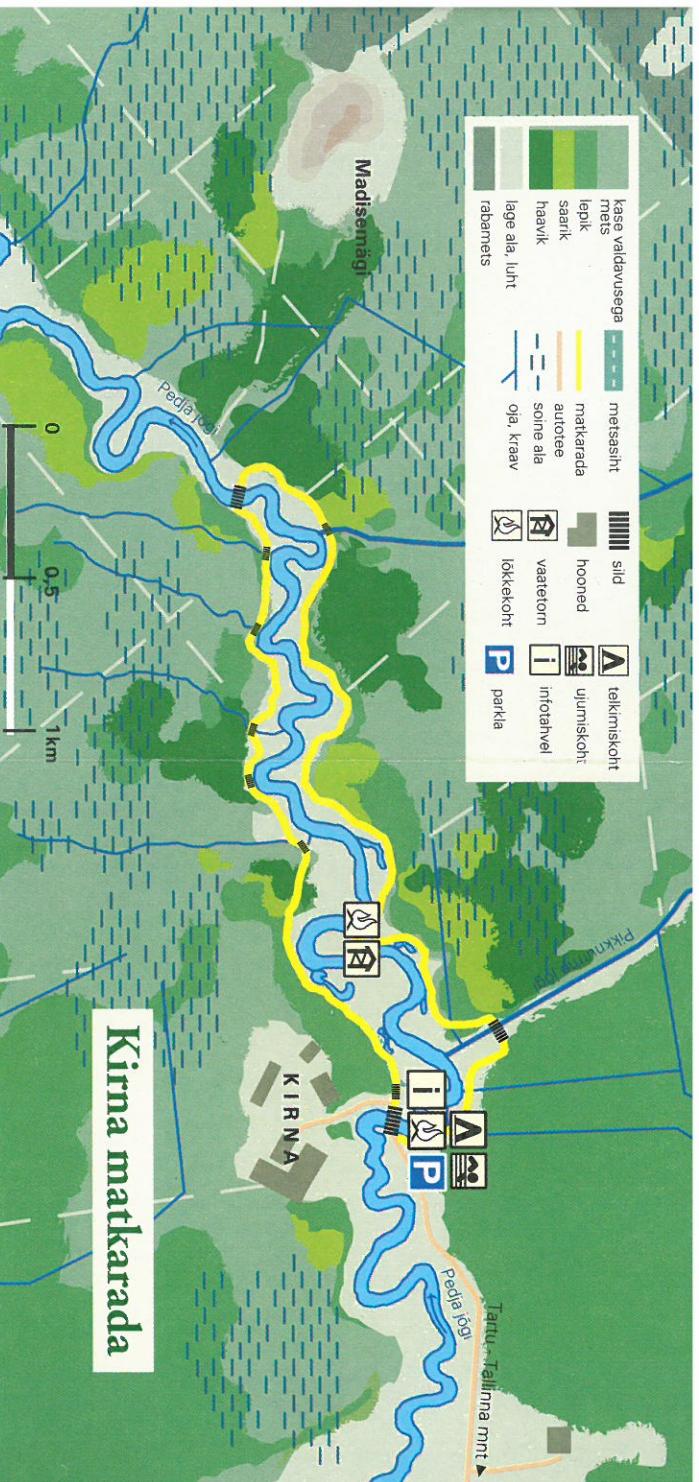
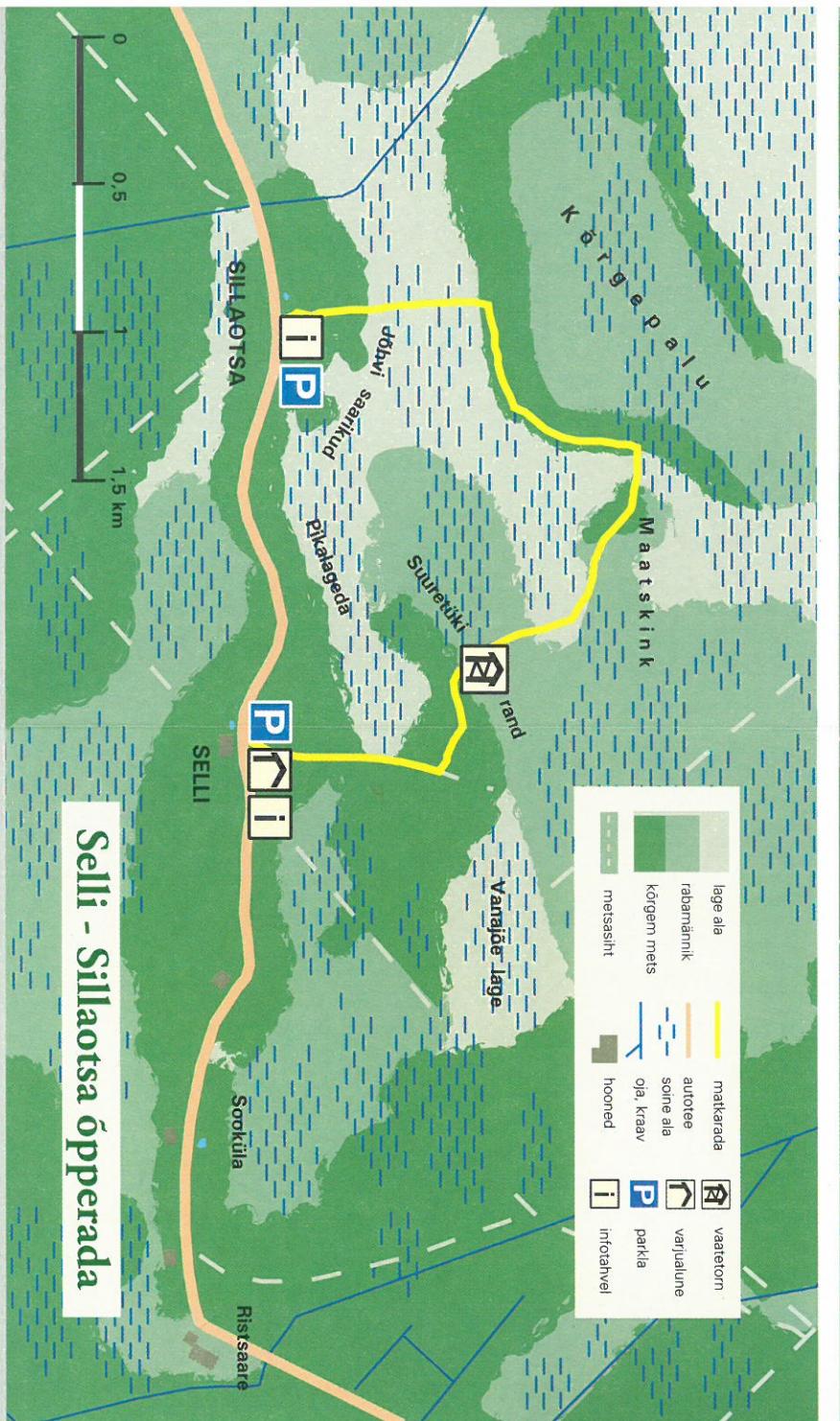

medeld selli-Sillaotsa õppera ja kinni matkarada.

jõivavae@jõe.ee või loodusvald@jõe.ee 255226.

loodusvald@jõe.ee või loodusvald@jõe.ee 5349205,

loodusvald@jõe.ee 5349205, loodusvald@jõe.ee 5349205,

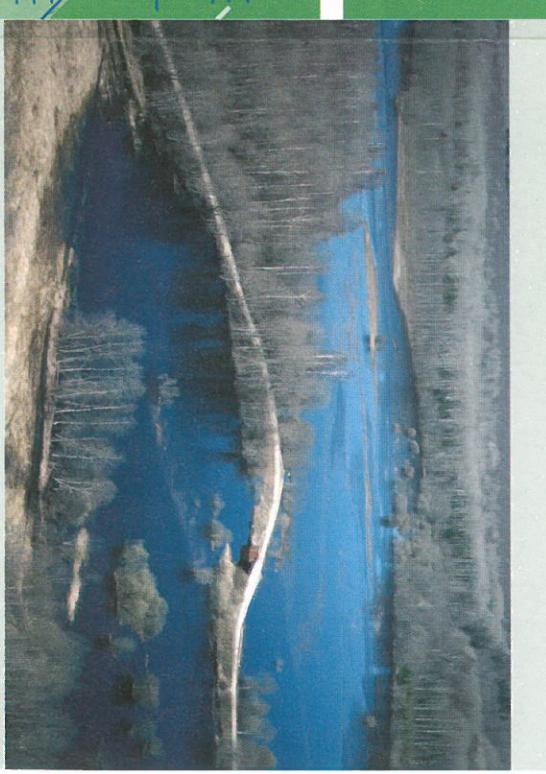

Selli-Sillaotsa õpperada

Raja algusesse saab Tallinn-Tartu maanteelt Laeva teeristis Palupõhja poole pöörates. Sellini on Laeva teeristist 7 km. Õpperaja pikkus on 4,8 km, milles rabamaastiku on 3,6 km ja 1,2 km on kruusateed. Raja läbimiseks kulub umbes 2 tundi.

Raja otspunktides on infostendid ja autoparkla.

Õpperajale ei ole lubatud kaasa võtta koeri!

Matkaraja pikkus on 7 km ja selle läbimiseks kulub vähemalt 3 tundi.

Raja alguses on infostend ja autoparkla. Lökkeplatsid on raja alguses ja vaatetorni juures.

Sellel tekkonud näeb palju pönevad – seepärast varuge käiguks hiiasvait aegal!

Tähelepanu! Kõrgvee ajal ei ole rada läbitav (vt kodulehelt <http://www.alam-pedja.ee>)

Kirna matkarada

